

СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ
двадцять четверта сесія
РІШЕННЯ

14.12.2018

м. Суми

**Про хід виконання Комплексної
програми поводження з відходами
в Сумській області на 2016-
2020 роки за підсумками 2016 –
2017 років та 9 місяців 2018 року**

Ураховуючи виконання заходів Комплексної програми поводження з відходами в Сумській області на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням Сумської обласної ради від 10.08.2016, за підсумками 2016 – 2017 років та 9 місяців 2018 року, обласна рада відзначає, що у сфері поводження з відходами в області досягнуто певних результатів.

Загальний обсяг фінансування Комплексної програми поводження з відходами в Сумській області на 2016 – 2020 роки, з урахуванням змін, затверджених рішеннями Сумської обласної ради від 28.04.2017, 07.07.2017, 27.04.2018, складає 149810 тис. гривень.

За звітний період використано коштів у сумі 24897,5182 тис. гривень (19,35%), у тому числі з обласного бюджету – 13133,642 тис. гривень (40,5%), місцевих бюджетів – 10175,316 тис. гривень (18,2%), інших джерел фінансування – 1588,56 тис. гривень (6,62%), у тому числі коштів підприємств – 847,2 тис. гривень

Під час реалізації заходів Програми протягом 2016 – 2017 років та 9 місяців 2018 року:

придбано 8 одиниць спецтехніки для збору і транспортування побутових і промислових відходів (2016 рік - 1 одиниця, 2017 рік – 6 одиниць, 2018 рік - 1 одиниця);

придбано 410 контейнерів для роздільного та змішаного збору твердих побутових відходів (2017 рік – 220 одиниць, 2018 рік – 190 одиниць);

здійснено реконструкцію полігону для складування твердих побутових відходів (2016 рік – 1 одиниця, 2017 рік – 2 одиниці, 2018 рік – 2 одиниці);

придбано установку для переробки відходів зеленого господарства (2017 рік – 1 одиниця);

проведені роботи з екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, утилізації чи видалення непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин та тари з-під них (2017 рік);

розроблено та затверджено 8 схем санітарної очистки населених пунктів (2017 рік - 2 одиниці, 2018 рік – 6 одиниць).

Виконані заходи дали можливість:

покращити якість послуг з вивезення твердих побутових відходів;

поліпшити санітарне очищення населених пунктів;

збільшити частку ТПВ, що захоронюються відповідно до вимог чинного законодавства;

впровадити заходи, що спрямовані на вилучення ресурсних складових та небезпечних відходів у складі твердих побутових відходів;

здійснити заходи, спрямовані на підвищення рівня екологічної безпеки місць захоронення відходів, очищення території області від непридатних або заборонених до використання ХЗЗР і тари з-під них.

Заслухавши інформацію Департаменту житлово-комунального господарства, енергоефективності та паливно-енергетичного комплексу Сумської обласної державної адміністрації про хід виконання Комплексної програми поводження з відходами в Сумській області на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням Сумської обласної ради від 10.08.2016 (зі змінами від 28.04.2017, 07.07.2017, 27.04.2018) за підсумками 2016 – 2017 років та 9 місяців 2018 року, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада
ВИРІШИЛА:

1. Інформацію Департаменту житлово-комунального господарства, енергоефективності та паливно-енергетичного комплексу Сумської обласної державної адміністрації про хід виконання Комплексної програми поводження з відходами в Сумській області на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням Сумської обласної ради від 10.08.2016 (зі змінами від 28.04.2017, 07.07.2017, від 27.04.2018), за підсумками 2016 –2017 років та 9 місяців 2018 року, взяти до відома (додається).

2. Рекомендувати районним державним адміністраціям, виконавчим комітетам міських, селищних та сільських рад вжити заходів щодо подальшої реалізації та виконання Комплексної програми поводження з відходами в Сумській області на 2016-2020 роки.

Голова

В.М.Токар

Інформація
про хід виконання заходів Комплексної програми поводження з відходами
в Сумській області на 2016-2020 роки за підсумками 2016 – 2017 років та
9 місяців 2018 року

Комплексна програма поводження з відходами в Сумській області на 2016-2020 роки, затверджена рішенням Сумської обласної ради від 10.08.2016 (зі змінами від 28.04.2017, 07.07.2017, 27.04.2018) (далі - Програма), спрямована на удосконалення системи поводження з відходами, зниження антропогенного навантаження на довкілля та поліпшення екологічного стану на території Сумської області.

Метою Програми є удосконалення системи поводження з відходами в Сумській області, яка забезпечує: зменшення обсягів утворення відходів; максимально повне збирання та утилізацію відходів; безпечне видалення відходів.

Запорукою успішної реалізації програми є послідовність та узгодженість дій суб'єктів, залучених до її виконання. Програмою передбачено низку організаційних заходів в частині поводження з побутовими відходами.

Реалізація природоохоронних заходів за відповідними напрямками Програми передбачена на період 2016-2020 роки та здійснюється у два етапи: I етап: 2016 – 2018 рр.; II етап – 2019 – 2020 рр.

Загальний обсяг фінансування Комплексної програми поводження з відходами в Сумській області на 2016 – 2020 роки, з урахуванням змін, затверджених рішенням Сумської обласної ради від 27.04.2018, складає 149810 тис. гривень.

За звітний період використано коштів у сумі 24897,5182 тис. гривень (19,35%), у тому числі з обласного бюджету – 13133,642 тис. гривень (40,5%), місцевих бюджетів – 10175,316 тис. гривень (18,2%), інших джерел фінансування – 1588,56 тис. гривень (6,62%), у тому числі коштів підприємств – 847,2 тис. гривень.

Виконані заходи дали можливість:

- покращити якість послуг з вивезення твердих побутових відходів;
- поліпшити санітарне очищення населених пунктів;
- збільшити частку ТПВ, що захоронюються з дотриманням вимог чинного законодавства;

- упровадити заходи, спрямовані на вилучення ресурсних складових та небезпечних відходів у складі твердих побутових відходів;

- створити умови для залучення інвестиційного капіталу у сферу поводження з відходами.

Напрями діяльності та заходи Програми

1. Розвиток інфраструктури збирання та перевезення побутових відходів

Протягом звітнього періоду придбано 8 одиниць спецтехніки для збору і транспортування побутових і промислових відходів, зокрема, в 2016 році для міста Лебедин (1 одиниця), у 2017 році у містах Глухів (1 одиниця), Лебедин (1 одиниця), Шостка (1 одиниця), у Тростянецькому районі (1 одиниця), Сумському районі (1 одиниця), Миколаївській сільській раді Білопільського району (1 одиниця) та у 2018 році придбано у місті Ромни (1 одиниця).

Зазначений захід сприяв покращенню надання населенню належної якості житлово-комунальних послуг в частині збору, складування та вивезення твердих побутових відходів, що в свою чергу вплинуло на покращення санітарного стану населених пунктів регіону, зменшення стихійних сміттєзвалищ, поліпшило культуру населення у сфері поводження з відходами.

Окрім того, за звітний період придбано 410 контейнерів для збору твердих побутових відходів у містах Ромни (39 одиниць), Білопілья (22 одиниці), Лебедин (107 одиниць), Шостка (3 одиниці), Тростянець (7 одиниць), у районах: Краснопільському (57 одиниці), Роменському (20 одиниць), Сумському (89 одиниць), Липоводолинському (20 одиниць), Березівській сільській раді Глухівського району (18 одиниць), Хотінській сільській раді Сумського району (8 одиниць), Степанівській сільській раді Сумського району (20 одиниць).

Завдяки виконанню даного заходу Програми, а саме придбання контейнерів для збору твердих побутових відходів, на території області впроваджується роздільне збирання відходів. Роздільне збирання побутових відходів – це метод збирання, за якими ресурсоцінні компоненти побутових відходів, а саме: папір, скло, пластик, метал та інші збирають окремо у спеціальні контейнери для подальшого надходження на переробні підприємства. Накопичення відходів на полігонах та звалищах підвищує забруднення атмосфери, ґрунту, підземних вод та поверхневих водоймищ, порушує функціонування екосистем, завдає шкоди сільському господарству та будівництву, оскільки супроводжується виводом земельних ділянок з господарського обігу. Окрім того, викиди звалищного газу спричиняють негативний вплив на зміну клімату. Саме у зменшенні об'єму та кількості відходів, які захоронюються на полігонах та звалищах, полягає важливість впровадження роздільного збору та сортування. На території Сумської області основними компонентами ТПВ, які збираються окремо, є скло, ПЕТ-пляшки, папір. Окрім того, ТОВ «А-МУССОН» 03.09.2016 уведено в експлуатацію сортувальну лінію, завдяки якій здійснюється зменшення кількості відходів, що захоронюються на полігоні побутових відходів, одержання вторинної сировини та вилучення небезпечних відходів, що є у їх складі. Разом з тим, порівняно з 2016 роком (початком реалізації Програми) на 14% збільшився рівень

охоплення населення послугами з вивезення побутових відходів. Сьогодні він становить понад 74% населення області.

На виконання вищевказаних робіт за звітний період використано 16188,0762 тис. гривень, (з них 11730,4 тис. гривень – кошти обласного бюджету, 3148,876 тис. гривень – кошти місцевого бюджету, 847,2 тис. гривень – кошти підприємств, інші – 461,6 тис. гривень).

2. Будівництво, реконструкція, упорядкування полігонів та звалищ твердих побутових відходів

Полігони та звалища для захоронення твердих побутових відходів здійснюють значний вплив на навколишнє природне середовище. Відходи, що там розміщені, зазнають складних фізико-хімічних та біохімічних змін під впливом атмосферних явищ, специфічних умов, що формуються у товщі відходів, а також в результаті взаємодії між собою. Це призводить до утворення різних сполук, у тому числі токсичних, які мігруючи до навколишнього середовища, негативно впливають на його компоненти. Більшість полігонів твердих побутових відходів у Сумській області не відповідають санітарним та технічним нормам, тобто фактично їх можна вважати звалищами. Саме тому важливим заходом, якому приділялася значна увага, є упорядкування полігонів та звалищ, а також здійснення їх реконструкції відповідно до вимог законодавства.

У 2016 році задля підвищення рівня екологічної безпеки місць захоронення твердих побутових відходів та запобігання негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище за кошти обласного бюджету здійснено реконструкцію полігону для складування твердих побутових відходів у Липоводолинському районі. Роботи виконані на суму 450 тис. гривень.

У 2017 році метою продовження терміну експлуатації полігону для складування твердих побутових відходів на території В.Бобрицької сільської ради Краснопільського району Сумської області в 2017 році за кошти міського бюджету проведені роботи по реконструкції полігону.

Для вирішення питання будівництва III черги полігону проведена топогеодезична зйомка території земельної ділянки сільськогосподарського призначення державної власності, розташованої за межами населених пунктів на території Великобобрицької сільської ради Краснопільського району Сумської області, розроблений детальний план території земельної ділянки сільськогосподарського призначення для розміщення полігону ТПВ та проведено обстеження ґрунтів на території майбутнього будівництва.

Окрім того, у 2017 році здійснено комплекс робіт по реконструкції звалища для складування твердих побутових відходів у Буринському районі.

Загальна сума виконаних робіт за 2017 рік становить 5225,91 тис. гривень (кошти місцевих бюджетів).

У 2018 році за кошти місцевих бюджетів та кошти підприємств загальною сумою 419,76 тис. гривень виконано комплекс робіт з реконструкції Роменського полігону твердих побутових відходів, а також полігону для складування твердих побутових відходів на території Великобобрицької

сільської ради Краснопільського району Сумської області на загальну суму 1185,53 тис. гривень.

3. Створення потужностей з утилізації відходів

У 2017 році для збільшення частки відходів зеленого господарства, що утилізуються, а також з метою зменшення кількості відходів зеленого господарства придбано установку для переробки відходів зеленого господарства у місті Ромни. Завдяки даній установці з'явилась можливість швидко та якісно здійснити розчищення порослих ділянок від дерев під будівництво або сільське господарство, а також ефективно переробляти відходи, які характеризуються низькою собівартістю (лісосічні відходи, рейки, відходи лісопиляння).

Роботи виконані на загальну суму 93 тис. гривень за рахунок коштів місцевого бюджету.

4. Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, утилізації чи видалення непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин та тари з під них

Протягом звітнього періоду, а саме в 2017 році, проведені роботи з екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, утилізації чи видалення непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин та тари з-під них у кількості 37,2 тонни на території Московської, Синівської та Саївської сільських рад Липоводолинського району та 8 тонн у Перекопівській сільській раді Роменського району, які складувалися на узбіччі дороги та становили загрозу для навколишнього природного середовища. Варто зазначити, що хімічні речовини, що зберігаються у такий спосіб, становлять неабияку загрозу для довкілля та здоров'я людей через можливе проникнення токсичних речовин у ґрунтові води та наземні джерела. Рятувальники зібрали небезпечні речовини у металеві діжки та помістили у пристосоване для зберігання складське приміщення. Даний захід дозволив зменшити ступінь ризику негативного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення.

На виконання вищевказаних робіт використано 953,242 тис. гривень (кошти обласного бюджету).

Окрім того, кошторисом витрат та плану природоохоронних заходів обласного фонду охорони навколишнього середовища на 2018 рік передбачені кошти на здійснення наступних заходів:

1. Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Охтирському районі (Довжицька сілька ради та Іванівська дослідно-селекційна станція). Загальна сума становить 22,557 тис. гривень.

2. Проведення робіт із забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження та

захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Сумському районі (Басівська, Миколаївська, Хотінська, Нижньосиrowsатська, Сульська сільські ради). Загальна сума становить 146, 432 тис. гривень.

3. Проведення робіт із забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин у Роменському районі (Андріївська, Артюхівська, Смілівська, Андріяшівська, Пустовійтівська, Волошнівська, Хоминцівська, Зарудянська сільські ради). Загальна сума по даному заходу становить 964,480 тис. гривень.

5. Наукові дослідження, проектні та проектно-конструкторські розроблення, вдосконалення системи моніторингу у сфері поводження з відходами

Для поліпшення санітарного стану населених пунктів, а також виконання Закону України «Про благоустрій населених пунктів», Закону України «Про відходи» розробляються та затверджуються схеми санітарної очистки населених пунктів.

Схема санітарної чистки (далі – Схема) містить в собі графічні та текстові матеріали щодо черговості здійснення заходів та обсягів робіт із санітарного очищення, систем і методів збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, необхідної кількості сміттєвозів, механізмів, устаткування та інвентарю, доцільності проектування, будівництва, реконструкції чи розширення об'єктів поводження з відходами, їх основні параметри і розміщення, орієнтовні капіталовкладення на будівництво і придбання технічних засобів.

За звітний період було розроблено та затверджено 8 схем, а саме: у місті Суми (1 одиниця), Сумському районі (5 одиниць) та Березівській сільській раді Глухівського району (2 одиниці).

Вартість робіт становить 382 тис. гривень (кошти місцевих бюджетів).

6. Інформаційно-просвітницька діяльність стосовно впровадження ефективних методів поводження з відходами, у тому числі впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів

З метою підвищення кваліфікації представників органів місцевого самоврядування та їх залучення до процесів розвитку системи поводження з твердими побутовими відходами Сумською обласною державною адміністрацією спільно з експертами проекту DESPRO проведено 5 інформаційних семінарів на тему «Створення регіональних систем інтегрованого поводження з твердими побутовими відходами» на рівні районів із залученням голів усіх сільських, селищних рад та відповідальних представників місцевого самоврядування.

Зазначаємо, що 8 листопада 2017 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 820-р схвалено Національну стратегію поводження з відходами в Україні до 2030 року (далі – Стратегія). Відповідно до Стратегії на території кожної області мають бути розроблені відповідні Регіональні плани управління відходами. Розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації від 15.12.2017 року № 746-ОД створено робочу групу з розробки вищезазначеного проекту Регіонального плану управління відходами. Окрім того, для його розробки планується залучати науковців, представників Сумського державного університету, спеціалістів для здійснення комплексного аналізу стану сфери поводження з відходами у Сумській області.

На постійному контролі Сумської обласної державної адміністрації знаходиться питання щодо експлуатації полігонів ТПВ. Складна ситуація пов'язана з експлуатацією полігона твердих побутових відходів у місті Ромни. На сьогодні вищезгаданий полігон вичерпав свій ресурс. З метою вирішення даного питання проведено низку робочих нарад під головуванням керівника апарату Сумської обласної державної адміністрації із запрошенням керівників Роменської міської ради, Роменської районної державної адміністрації, Державної екологічної інспекції у Сумській області та інших зацікавлених осіб (02.06.2017, 03.07.2017, виїзна нарада 17.07.2017, 27.02.2018).

За результатами проведених нарад надані відповідні протокольні доручення.

На сьогодні виконавчий комітет Роменської міської ради працює в напрямку будівництва нового полігону на території Бобрицької та Біловодської сільських рад Роменського району, ведуться підготовчі роботи по проведенню громадських слухань. Детальний план території виготовлено та погоджено Сумською обласною архітектурно-містобудівельною радою у вересні 2016 року.

Окрім того, з метою недопущення негативних наслідків для здоров'я населення та стану довкілля Сумською обласною державною адміністрацією разом із представниками громадської організації «Сумське слобідське об'єднання» проведено низку нарад з питання експлуатації полігонів твердих побутових відходів Сумської міської ради, що розташовані на території Верхньосироватської та Великобобрицької сільських рад, а саме: 10.07.2018 - нарада під головуванням голови Сумської обласної державної адміністрації М. Клочка, 16.08.2018 - виїзна нарада під головуванням керівника апарату Сумської обласної державної адміністрації Д. Живицького та 12.09.2018 – нарада під головуванням заступника голови Сумської обласної державної адміністрації В. Акперова. За результатами проведених нарад надані відповідні протокольні доручення для отримання позитивного результату у вирішенні порушених питань.

Також Сумською обласною державною адміністрацією відпрацьовуються питання стосовно залучення інвесторів для будівництва об'єктів переробки та утилізації відходів. У травні 2018 року розглядалася пропозиція ТОВ «УКРТЕХНОСФЕРА» щодо будівництва сміттєпереробного заводу на території полігону твердих побутових відходів Великобобрицької сільської ради. На

жаль, об'єму відходів, які захоронюються на вказаному полігоні, недостатньо для будівництва заводу пропонуваної потужності. Тому надалі, після здійснення комплексного аналізу морфологічного складу відходів, кількості та об'ємів їх утворення та захоронення спеціалістами буде підібраний відповідний спосіб утилізації відходів саме для Сумської області.

Ураховуючи вищевикладене та з метою покращення санітарно-епідеміологічного стану міста, підвищення якості обслуговування мешканців області у сфері поводження з відходами, створення умов для ефективного очищення області від відходів та підвищення освітнього рівня населення у сфері поводження з побутовими відходами, Сумською обласною державною адміністрацією робота в зазначеному напрямку триватиме і надалі.